Adrian Vasiliu

DRUMUL și TIMPUL

EDITURA EMINESCU

Adrian Vasiliu

DRUMUL
și
TIMPUL

Coperta de
Rodica Sora

Adrian Vasiliu

DRUMUL
și
TIMPUL

EDITURA EMINESCU

București, 1979

INSEMNELE

FIIND

Și iată-mă : cînd Orb, cînd Muribund !
Iubesc dualitatea ce m-alintă
Sădind în mine (Formă și Oglindă)
Sămînța morții, factorul fecund.

Aspir să fiu de-o seamă cu Țărîna
Ca să pot fi Acum și-Ntotdeauna !

REMEMORARE

Cînd o suflare calmă în iederi și copaci
Anunţă pretutindeni că e-mplinită Holda
Șiruri de preoţi harnici cu seceri în desagi
Reiau străvechea luptă cu Glia și Recolta.

Un rit al abundenţei e astfel evocat
— Cu fiecare ciclu el piere și revine —
Rememorăm întruna un timp mereu uitat
Cînd Primii Snopi căzură sub Gesturile Prime.

ACCEPȚIUNEA MIRACULOSULUI

Cu Primăvara dublă timpul cerne
În amîndoi un sentiment sportiv,
Înmugurim, dar gustul reflexiv
Ne va purta și-n boarea blîndei Ierne.

Suntem adepții unui mod activ
De-a implica Simboluri și Insemne
În viitorul care ni se-așterne
Doar nouă, singular, deci e l e c t i v.

Iubirea — viitor care în germ e —
Va înflori în Iarnă, instinctiv
Și în acest hiat intempestiv

Noi doi, impunătoare Pachiderme
Vom procrea Întregul Șir de Semne
Dînd viață unui Ritm Vegetativ.

MODUL PLATONIC

Îndrăgostit de Semn, poetizam
Eliberînd cerescul de cuvinte

În jocul stîng, de false labirinte
(Sfinx inversat), g h i c i n d descopeream

Lucrul Știut,
Eul Uitat,
Timpul Pierdut.

GENEZA

Heraclit a spus-o răspicat :
M a t e r i e î n d r ă g o s t i t ă - i F o r m a
Și nimeni n-a pus la îndoială dogma
Celui mai de seamă învățat.

Căci putea cineva să vorbească
Împotriva adevărului implicat de o mare
Adversă, gemînd de instincte contrare
Și de-o sete de oameni zeiască,

Împotriva unui cer răzvrătit
Sîngerînd batjocoritor și aprins
Sau a vîntului iscat de nisipul încins ?
(Iar acestea l e v e d e a Heraclit.)

Și cine cuteza să mai spună ceva
Împotriva adevărului demonstrat pe o plajă
Cînd discipolilor, la vremea de strajă,
Filosoful le arătase o Stea

Apoi Marea și-n cele din urmă Olimpul
Numindu-le astfel : Devenire
Sau Formă sau Curgere sau (încă mai simplu)
Materie Vie, Iubire ?

Nimeni, desigur ! Iar noi regăsim
Acel amurg vrăjitoresc-îmbietor
Pe care doar arome de măslin
Îl mai păstrează în buchetul lor,

Acel țărm frînt, acea zare pierdută
— Grecia chinuită și binevoitoare,
Grecia risipită în mare
Lovită de nesomn și derută —

Și celebrăm cum se cuvine măreția
Și neasemuirea acelei clipe cînd
Întîiul grec, Eroul, creă filosofînd :
Pămîntul, Universul, Armonia.

ARTA DE A EVOCA

Ardeau de dorul unor Nopţi şi Zile
Închipuite, dar cumva sperate.
Acumulau, confuz, din Amintire
Parfumurile. Dulcea lor obscuritate

Le oferea un subterfugiu stenic
De Da-uri şi de Nu-uri pronunţate.
O, Inocenţă, Paradis polemic
De Zile şi de Nopţi imaginate !

MODUL BARBIAN

O lavă nouă, spaţiul gol să-l umple
Îşi mută greutatea în punctul explodat ;
Eliberată, Forţa universal irumpe
Ocultă dezvoltare, ghioc desferecat !

Procesul presupune în sine şi reversul
Inaugurînd metodic o Lege şi un Ev :
Materia se strînge şi astfel Universul
La vechiul punct de criză se-ntoarce, în Aleph.

Aleph vibrant, Pol criptic, în fapt inexistînd
Îl afli teoretic, postulînd !

ELEMENTELE

Străluminate de un har limpid
— Geniul poetic în melancolie —
Erau Imanenţă, iar nu Reverie
Homer și nu Euclid ;

Transfigurau umanul lor substrat
Asupra unor plăsmuiri barbare
Dînd viaţă Lumii ca aproximare
Spaţiu străin, revelat.

Astfel ia naştere Zeul : unind
Starea ambiguă de o realitate
Produs al conştiinţei contemplate
Fiindcă Născutul din timp

Închide în El o totalitate,
Apă şi Aer şi Foc şi Pămînt
Mulţimea obscură a celor ce sunt
Materie, Unitate.

Zeus prolific şi eteronom !
Ştiinţa lipsită de haine sublime
A săvîrşit minunea şi Lumea devine
Dualitate : Zeu-Atom.

CONCEPTELE

Pitagora, cel care
Colindînd pe uscat și pe mare
Desenase
Amintiri (umbre de fapt) lunecoase
În aerul bîntuit de miresme solare,
Chipuri și măști amorțite
În nisipul devorat de termite
Și, în fine,
Pe întinderea unei mări sibiline
— Întunecata Egee —
Primul simbol : Jumătatea-Femeie,
A însemnat
Inspirație și Mîntuire
Pentru acel spațiu de Munci și de Zile
Insuficient orientat ;

Pitagora,
Numit de unii Număr
De alții Agora

Iar de mine cel Tînăr,
Sau cel Zvăpăiat sau Innoitorul,
Chema (nu-l ştia) adevărul
Prin semne, prin şoapte desperecheate
Mărginindu-se la
Seninătate.

El mîngîia
Ca să poată afla.

Dar fiecare fir de nisip
Lunecîndu-i din mînă în timp
Era un gînd pierdut, neexprimat ;
Desţelenindu-l,
El ar fi schimbat
Miracolul
În Dat
Imediat.

El desena
Ca să poată raţiona.

Hieratice,
Mişcările sale exacte
Se transformau în abstracte,
Extatice
Descoperiri interioare

Și umbrele, reflexe fugare
Ale unei conștiințe problematice
Căpătau
Destin și
Culoare.

El construia
Ca să poată serba.

Iar Numărul, devenit realitate
(Altfel spus :
Pitagora rupt din divinitate)
Era chiar Cerul acela inefabil
Sub care
Altădată,
Lamentabil,
A eșuat eroica Eladă
Exasperată de alienare ;

Era Pămîntul recîștigat
Și Drumul,
Era Întregul revelat
Prin semnul
U N U.

POETICA

Perplexul chip al apei cu-o undă să-l destrami
Sub pleoapa ei palate și umbre verzi să nărui
Gînd liber fie-ți jocul : Deschide-te Sesam !
Iar fața Ta și mîna s-or oglindi în vălu-i.

Însă și invers, cerne pe somnul zilei punți
Fiind acum oglindă tu însuți, ca aproape
De sursele luminii Unirea s-o anunți
Și nuntă să se facă între Cuvînt și Ape.

ARD ORELE !

Cînd, vizitat de Muză, atins sunt de cafard
Și mă aștern în moarte ca lebăda de lin,
Cînd gesturi memorate de alții mă anim'
Nu ochii dragei mele, ci orele mă ard.

Ca vis al plasmei timpul, ca sens al vieții eu
Coexistăm. Și ambii vom consuma pămîntul :
El mistuind țărîna, adică trupul meu
Iar eu, la rîndu-mi, timpul în focul meu arzîndu-l.

Ore tîrzii, de strajă, în care secoli bat
În vîlva voastră piară ce-a mai rămas din Mine
Eu sunt tîlharul biblic, toți au ucis prin Mine
Și de căderea nopții tot Eu sunt vinovat !

UN EPITAF

La balul morţii tale eu voi veni să cînt.
Zadarnic încerca-vor în negru să mă-mbrace
Să poarte după tine e i hainele sărace
Eu voi avea un falnic şi daurit vestmînt !

Deci cînd ? Pe cînd ? Alaiuri de măşti împerecheate
Prin faţa măştii tale vor fumega tăcut
Ei vor gîndi : „Sfîrşitul". Tu, prietene şi frate
Vei fi aflat că totul abia a început.

Cupidon mort, Thanatos renviat !
Principiul cere asta şi înc-odată cert e
Că-n moarte-i libertatea şi astfel dezlegat
De tine, dăinu-i-vei mai pur în Elemente.

De voi atinge-o mînă pe tine te-am atins
Privirea ta din urmă o vom păstra în rouă
Şi iată-te de-acuma în geniul lumii prins
Pe rînd eşti : Corp sau Undă sau încă Amîndouă

Adică L u x ! De-aceea eu voi veni să cînt
La balul dat izbînda Minunii materiale
Îi las pe ei să poarte vestmintele de jale
Eu voi avea un falnic şi daurit vestmînt.

MAGISTER LUDI

Eu nu ucid
Eu nu desfid
Eu port
Pe umeri și pe frunte, pe buze și în sînge
Șarpele Idee care mă constrînge
Așa și nu altfel să mă comport.

Sunt un sclav bucuros de sclavie, un g e s t
Și fac ceea ce sunt, răspundă El de rest !

El, Șarpele cu cozi de cristal
Îmi insultă candoarea de intelectual
Ultima baricadă ce o pot ridica
Între mine (ca patos) și imaginea mea

Așadar mă învață să tind
Niciodată să fiu, mereu să pretind
Mă îndeamnă să gust ceea ce-i de văzut
Mă obligă să pipăi în loc să aud
Mă pune-n dileme ce nu se reduc
Mă cheamă și-mi spune apoi să mă duc
Și-n cele din urmă îmi dăruie focul
Ce-nalță și năruie : Jocul !

Iar eu (cel din oglindă) abandonat
Mai sfîșii din mine ce n-am sfîșiat
Clătinîndu-mă în logica pe care-o asum
Căci faptele mele sunt dictate de un

Monstru
Moral
Bicefal
Rațional și Irațional.

MODUL DIALECTIC

Deşi pereche nu-ţi găseşti pe lume
Cu dinadinsul vrei să te-mperechi.
Ce dialectic mod, ce tensiune !
Impasul nu-i de azi, e mult mai vechi.

Ce speri în fond ? Vrei să găseşti în altul
Eul negat (iar nu eul contrar) ?
Însă e bine de ştiut că saltul
La antipod e doar imaginar

Încît priveşte mai profund în tine
Tu eşti perechea după care-alergi ;
Fiind la mijloc, între Rău şi Bine
Cînd te Af rmi, imediat te Negi !

Căci nu e goală vorba asta veche
Afl-o şi tu : Perechea-i Nepereche !

SONETELE

I

Cu primăvara, Doamnă, ai venit
Eu însă port, înzăpezit, Armura ;
Săruturi strîmbe-mi ferecară gura
Iar rănile deja m-au năpădit.

De mi-ai întinde mîna în sfîrșit
Ca să primesc din cupa ei căldura
Eu n-aș rîvni să-ți cotropesc făptura
Ci doar aș lăcrima încremenit.

Am celebra o nuntă exemplară
Asemenea unirii dintre astre :
Patetică și fin impersonală

Iar plodul, rod al dezbinării noastre
Ar exploda ca bomba nucleară
Inaugurînd o eră de dezastre.

II

Iubito, cîte nu-şi găsiră rost
În lumea ta subţire şi nervoasă
Eu le-am cules şi le-am adus în casă
Ca slugă credincioasă ce ţi-am fost

Atuncea cînd cuvinte fără rost
Au izbucnit din gura-ţi mincinoasă
Eu le-am fixat sub pana mea geroasă
Ca sub un veritabil adăpost.

În vremea aceea încifram sonete
Ca să încînt subtilul tău auz
Cu lingușiri de-a dreptul desuete.

De-ar fi putut cuvintele să-mbete !
Dar mă izbeam de-un îngheţat refuz
Pe vremea cînd meşteşugeam sonete.

III

Iubirea noastră a rămas în poze
Am răstignit-o, deci m o r t u a e s t
Timpul acela, înghețat în gest
L-am spulberat în cele patru roze.

Ce se mai poate îndrepta ? Acest
Buchet îngălbenit de tuberoze
Ne-a picurat otrava lui în doze
Ca într-un act shakespearian, funest.

Noi ne-am rostit iubirea, n-am trăit
Nimic sublim. Ci încă înainte
De-a-ți spune „te iubesc", s-a năruit

Eșafodajul greu de legăminte.
O, dac-ai știi cît de străin mă simt
De lacrima din ochii tăi, fierbinte !

IV

Liber mă simt, ca lynxul în capcană
Clarvăzător, de dragoste sunt orb
Nepătimaș, eu din priviri te sorb
Suflet cinstit, dar nu fără prihană.

Neîntinat, mă scutur iar de colb
Nicicînd dator, dau tuturora samă
Și încă : viu, cu inima o stană
Teafăr, lăuntric bîntuit de morb.

Iubirea e o stare echivocă.
Devin perplex : eu parcă nu sunt eu
Deși eu însumi sunt dintotdeauna.

Ce frig e lîngă trupul tău de focă !
Și totuși cît de cald e trupul tău !
Trăiesc sau am murit ? Îmi e totuna.

V

Te voi purta în suflet ca pe o
Copilărie încă netrăită
Clipă mi-ai fost și evă plămădită
Din coasta sfîntă a lui Edgar Poe.

În sear' aceea te numeai Margot
Și-n zîmbetul tău ros, de afrodită
Aflînd minunea că-mi erai sortită
Încurajat, eu am propus tango.

Dansul aprins ce de atunci ne leagă
Cu mult mai ferm decît o cununie
Pentru mai mult decît o viață-ntreagă

Păstrează-n el Secunda pură, vie
Pe care Timpul neputînd s-o șteargă
Lumii o dă, să-și facă Poezie.

VI

A mai cînta miracolul iubirii
Să n-aibă sens în secolul acest
Cînd unicul spectacol manifest
E febra morţii şi-a nedumeririi ?

Să fie totul pradă amorţirii
Ca un imens copac împărătesc
La rădăcina cărui viermuiesc
Cruzimea şi uitarea omenirii ?

Priviţi un Om : deschis precum o carte !
Ca orişicare altul dintre noi
Privirea Lui doar dragoste împarte

Ne seamănă. Îi semănăm şi noi.
De ce atunci să mai existe moarte
Şi pacoste şi ură şi război ?

SENTIMENTELE

DOINA

Cerul meu, unică zestre
L-am uitat, l-am răstignit
Pentru formele rupestre
Sînge proaspăt am oprit.

Eu am fost un rege dac
Cu oștire și conac.
Eu am fost cîndva un rege
Fără țară, se-nțelege.
Unde însă am uitat
Cerul meu, de căpătat ?

Voi, urmași ai mei, ce știți ?
N-aveți aripi să le frîng
Nici răgaz să odihniți
În durerea mea, adînc.

Eu aveam un frate bun
Și tomnatic (și mai cum ?),
Cînd era mai înțelept
Îi luceam pumnalu-n piept.
Cum de, oare, am ucis
Cerul meu, în bleu deschis ?

Cerul meu, ocean hilar
Revărsa adeseori
Maiestos, peninsular
Ploi de jar sau de răcori :

Din privirea mea de ieri
Își luau zborul primăveri,
În privirea mea de azi
Nu mai sunt nici ploi, nici brazi.
Lîngă cerul meu, boltit
Sîngera-voi răstignit !

ADAME !

În cea mai veche din caverne
Un timp întoarce, altul cerne.
Mă-ntorc la tatăl meu, pe brînci
Și tulbur apele atunci.

O, doamne, cum aș vrea să par
Risipitor și temerar
Pumnalul meu curbat în frig
În coasta primă să-l înfig !

Adame, pețitor pețit
În zece rînduri ai greșit !
Cu tine pier și fii și tați
Și alți urmași degenerați.

Eu însumi mor, de mîna mea
Înțepenită pe prăsea
Ca să mă nasc în altă zi
Cînd mie tată îmi voi fi.

ÎNTOARCERE

Cînd eram bătrîn, socoate :
Aveam mintea la jumate.

Vai săraca maica mea
Nu prea multe stăpînea
M-a făcut în zi de post
Și sărac și rău am fost.
N-aveam frați, n-aveam surori
Ochii însă, de ninsori.
Printre degetele-mi, lungi,
Curge iarna de atunci.
Sprijinit în vreun toiag
Descurcam amurgul drag,
Tolănit pe vreun pietroi
Cu copii în jur — puhoi —
Toată ziua prin păduri
Întrebam de uscături
Să le vîr în foc știut
Doar de mine priceput.

Cîte-un urs mai jucăuș
Mă lua-n cîrcă la urcuș
Cîte-un lup mai domnișor
Făcea drumul la izvor.

Numai oamenii din sat
Mă pîndeau la scărmănat,
Pasămite, la viței
Mă ațeam și eu, mișel.

Iar încolo stărosteam
Cu jivinele de-un neam
Moș bătrîn, halucinînd
Cu jivinele de-un rînd :

Mătușica mea obeză
Mi-aducea de la chermeză
Un tătic mai tinerel
Și-o consoartă după el.

Cît eram eu de nepot
Aveam barba de un cot
Pleoapa grea, proptită în
Cîrja groasă de alun.

De pe unde colindam
Tot puține alegeam.

Dar și tînăr de voi fi
Tot degeaba voi umbri.
Frați, surori nici c-o să am
Însă ochii, de alean.
Prin ființa de atunci
Primăvara mea, să curgi !

Tînăr va să mor, încai
Bradul mîndru, cînd îl tai
Voi muri de sărbători
Neștiut, pe cîmp de zori,
Strălucind în aur pur
Iar jivinele-mprejur !

Ele vor fi cunoscînd
Unde prundul e mai blînd
Să îngroape în adînc
Trupul mic, atunci de ținc.
Ele-n sînge vor purta
Secerată viața mea.

LACUL

Subtil, din ce în ce mai subtil
Se leagănă ape sub trecerea noastră
Cînd vîsla clipeşte, al undei răsfir
Albe seninuri încastră.

Blînd lunecînd, în somn lunecînd
Pe bolţi răsturnate, o pasăre-strună
Zvîcneşte aripa ca liniştea cînd
Din toacă vecernia sună.

Definitiv absorbiţi de întreg
Un drum fără margini de-acum ne aşteaptă
Aşterne-mi uitarea ca eu să mă leg
Să-ţi fiu călăuză şi treaptă !

BALADA MODERNĂ

Imaginea ce azi ni se oferă
Vremelnică, rostogolită sferă
În miezul ei adăpostea calcare
Din cranii şi pretenţii milenare.

Eu, cel ce poposeam din cînd în cînd
Pe cîte-un strat de zgură fumegînd
Recunoşteam o spadă, un mîner
Un ochi de sticlă sau de mamifer.

Mă răcoream la cîte un izvor
Cu nume pur şi legănat : Lenore !
Iar de la zei, şăgalnic şi profet
Mai şterpeleam o poantă, un secret.

Mă aflu azi pe aceleaşi locuri, dar
Un gînd întors mă iscodeşte clar :
Sub pomul ăsta ros, îmbătrînit
Eu niciodată nu m-am odihnit.

Acest izvor cu susurul gălbui
Nicicînd nu m-a-mbiat în unda lui
Iar ăst moşneag distins şi parfumat
În nici o eră nu a existat !

E vorba despre-o nouă rînduială
Pe sfera noastră convenţională
Încît mă-ntreb descurajat, posac
Eu însumi cine sunt şi ce mai fac ?

BALADELE

BALADA IANCULUI

Iese zvon că turcii cad
Poate mîine la Bălgrad
Vin pașale, în papuci
Să se suie pe uluci

Spre catolicele bolți
Să-și croiască large porți
Înspre vest, pînă la Rîm
Să-și întindă caldarîm.

D-aia papa zice : „Frați
Întru Domnul, cruciați
Luați o mînă dintre voi
Și urniți-i la război

Puneţi şeile pe cai
Şi loviţi-i pe nohai
Fără milă, cu folos
Pentru domnul nost' Cristos".

Feţe nobile atunci
Zăboviră la porunci,
Punînd mîna pe clondiri
Nu pe spadele subţiri.

(Nu le place la război
Unde nu-i ospăţu-n toi,
Nici mormane de pulpani
Să le-ndese-n burdihani.)

Totuşi iat-un stîlp regal
Al mai brava în Ardeal
Că răsare la Bălgrad,
Zis Ioan de Huniad

Mare staroste, pe turci,
Priceput în vîrf de furci
Să-i înalţe şi apoi
Să-i dosească la gunoi.

Dar sultanul Mohamad :
„Bre Ioan de Huniad
Sunt venit precum o ştii
Cu oşteni mai multe mii

Nu e cazul să te-ntreci
Tu, prea mic, cu mine, deci
La ospăţ, din oastea ta
Nu-mi ajunge pe-o măsea".

„Vin-atunci sultan viclean",
Zice ducele Ioan,
„Vino sus pe înălţimi
Cu oştenii mei puţini

Să te pui încearcă deci
Şi-ţi promit lăcaş de veci
Cum nu are alt golan
Dintre fiii lui Osman".

Şi se-nalţă la amiezi
Trînte mari pe meterezi
Şi-i crestează pe păgîni
Săbii grele de români.

Mai sunt unguri, sași, secui
La Bălgrad în cetățui
Și-ncă sîrbi cu-al lor obol
La cumplitul carambol.

Sar arșicele din tun
Drept în moț de căpcăun.
N-a văzut mai mare crah
Codoșimea lui Allah,

Decît poate la Bălgrad
Sub sultanul Mohamad.
D-aia asta am de spus
Către inșii din Apus :

De vă țineți mai cu rost
Bag de samă că n-ați fost
Să dați vamă la Bălgrad
Nici pescheș la Țarigrad

Se găsiră mai viteji
De intrară în vîrtej
Și-i opriră în Balcani
Pe puternicii sultani.

De luptară, în război,
Nobili domni și pentru voi !

BALADA VLADULUI

Auzit-aţi de un Vlad
Dus de mic la Ţarigrad
Să deprindă din Coran
Suflet rău de otoman ?

Auzit-aţi auzit
De valahul răsturcit
Ce se duce la sultan
Să se roage de firman ?

„Prea mărite padişah
Am venit întru Allah
Milei tale să-i cerşesc
Aurit firman domnesc

Îţi promit, domn de mă faci,
Ascultare şi haraci
Aur mult cît încă n-ai
Şi fecioare la serai".

Iar sultanul mulţumit
Că văzu român turcit
Zice : „Vladule, să fie,
Îţi dau semnul de domnie".

Pleacă Vlad prin praf şi glod
Să se-nscrie voievod
Voievod cum n-a mai stat
La Tîrgovişte-n palat.

Iată-l dară sus pe tron
Peste ţară mare domn
Iar în juru-i, la divan,
Vin dovlecii cu caftan

Toţi stăpîni peste moşii
Prea întinse să le ştii
Şi lingăi şi cioflingari
Cum se-ntîmplă la boiari,

Vînzători de țară și,
Tîlhărind la drum de zi
Duși de patimi și arțag
La omor și furtișag :

„Ne trăiești slăvite Vlad
Răsturcit la Țarigrad
De pe țară dacă vrei
Îți aducem șapte piei

Aur mult cît încă n-ai
Ca sultanului să-i dai,
Vei fi șef între boiari,
Și fîrtat între tîlhari".

Le ridică domnu-ndat'
Glas aprins și mîniat :
„N-am venit boieri haini
Să dau țara la străini

Nici anume m-am întors
Să mai storc ce e nestors.
Am venit să trag în țeapă
Pe tîlhar și pe otreapă

Că sunt fiară și viclean
Cînd e vorba de dușman.
Iar turc nu-s și nici arab
Ci vlăstar de Basarab !

Am promis haraci babani
Prea slăvitului sultan ?
Se prea poate, dar mai știu
Vorba n-am de gînd s-o ţiu.

Mai curînd, ca să mă-mpaci,
Tu sultane dă-mi haraci
Dacă nu voiești s-ajungi
Cocoţat pe ţepe lungi !“

Auzit-aţi de un Vlad
Răstemut la Țarigrad
De sultanul Mohamad ?

Auzit-ați auzit
De valahul neturcit
În balade pomenit ?

Întru mare slava sa
Să-i aducem temenea !

BALADA LUI ȘTEFAN CEL MARE

Se adună turcaleții
La '53, cu trudă
De iau creștinătății
Pîrdalnica redută.

Se-ntinde horă groasă.
În tropote de cai
Fecioarele se lasă
Tîrîte la serai.

Simpatice pașale
Se-ndeamnă la chiolhan
E chef nevoie mare
În tîrgul lui Osman.

Iar turcului se-nchină
Suspus după suspus
Nu-i pravilă să-l ţină
Nici stavilă de pus.

Nu-i nimenea pe lume
Să intre în prăpăd ?
Dar vreau să ştiu anume
Bărbatul care-l văd

Cum pacostea duşmană
O-ntîmpină la vad
Şi-n ea ca o prigoană
Se-mplîntă grad cu grad,

El cine-i de se pune
Cu neamul otoman ?
Au nu cumva ăst june
Se ţine de Ştefan ?

De-i el, de-i zic bătrînii
Al Mare, apoi nu-i
Nici rost pentru păgînii
În mlaştini, la Vaslui.

Nu-i alt ca Ştefan care
Să dea mai cu folos
Nu vamă, ci picioare
În otomanul dos,

Şi-apoi lovind în urmă
Cu mîna de feciori
Să-ndemne orice turmă
La Dunăre-n vîltori.

Doresc atîta încă
Să-ndrept spre voi curteni :
Cuvînt de domn, sau stîncă
Rămasă peste vremi :

„De porţi sau nu coroană
Contează mai puţin
Cînd ordia duşmană
E dat s-o nimicim.

Răspundeţi la chemare
Zdrobind pe adversari
Căci eu dacă sunt mare
Cu toţii sunteţi mari.

Și dacă mor, ascultă
Române ce-ți grăiesc :
Din os domnesc rezultă
Mai țapăn os domnesc !“

CÎNTEC

Barbu, Horea și Marin
Au beut un vin de Rin
Și acum lucrează, slugi
La boierii bașibuzuci.

„Barbule, vioară verde
Unde vlaga ta se perde
Crește vița de alloess
Pentru felcer Averoess.

Barbule, sudoarea ta
Tu străinilor n-o da
Că-s veniți de peste mări
Să ne-nghesuie la dări

Nu ni-s prieteni, ci dușmani
Neam de sfadă și cloncani
La moliftele turcești
Tu de ce să slugărești ?“

„D-apoi uite, alta n-am
Ce să fac, că-s mic de neam
Și prefer să mă supun
La oricare căpcăun

Că să vezi măria ta
N-am ce paște, ce-mbrăca
Dar ca slugă la hain
Tot îmi fac și io tain.

Nu mă-mpac la boieresc
Dar nici pot să haiducesc
Că mi-s stofă de fricos
D-ăl mai laș, mai păduchios.“

Între timp, la malul stîng
Horea coruptibil țînc
La boierul Marmeduc
Se lipește eunuc.

„D-alei Horeo, stai așa
Nu te vinde lu' pașà
Horea maică stai aci
Stai și nu te muieri,

Că mi-e silă să privesc
La flăcăi, cum se turcesc
Și se vînd de sărbători
Pe trei galbini sunători."

„Ce să fac și ce să zic
Dom'le io, că tare-s mic
M-o vîndut tătîne-meu
Răshali-l-ar Dumnezeu

M-o vîndut pe bani pești
De-am ajuns pe la străini
N-am ce face că sunt țînc
N-am nici spadă la oblînc

Și-ncă poate de-aș avea
Tot aș sta în banca mea,
Fin'că iacă, sunt sleit
De puteri și muierit."

Doar Marin, cîne bătrîn
Nu se-mpacă la stăpîn
Unde n-a deprins învăț
Să se bage sub juvăț.

„Bine-mi pare să-ntîlnesc
Soi ca tine, vitejesc
Al mai brava și mai rar
De nu crește în Fanar."

„Numai că, nu-i chiar așa
Luminat măria-ta
Sunt ca mine alți o mie
De măria-ta nu știe.

Și-ncă mulți ca mine sunt
Izvodiți de ăst pămînt
Nu le este neamul rar
Nici nu-s viţe din Fanar."

„Hai, și ne-om vîrî în holdă
Picurînd în ei revoltă
Hai ș-om lua în mînă drugi
Căsăpind pe bușibuzuci !"

HAIDUCEASCĂ

Neica pleacă peste plai
Pînă, hăt, la Şapte Cai
Să lovească la conace.
Murgul paşte, mîndra tace.

„Lasă mîndro, nu e bai
Pusei mîna pe vătrai
Fiindcă nu mai e de trai
Cu boiarul Neculai !“

Frunză verde de mohor
Cine e mai mîndru-n zbor
La bogat de-i ia dobînda ?
Paşte murgul, tace mîndra.

„Mîndro nu te ofili
Că m-oi face io-ntr-o zi
Pîn' la tine, sus la vii
Mamă ce ne-om drăgosti" !

Și-ncă frunză de trifoi
Sus la han ospăț în toi
Neica bea la vin cu sîrg
Mîndra tace, paște murg.

„Mîndro nu mai plînge iar
Că beau sînge de boiar
Și mă veselesc, măcar
Că mi-e dor de ochi de jar".

Totuși iată la hotare
Se lăți poteră mare.
Fugi bădiță, rău te paște
Tace mîndra, murgul paște.

„Stați așa, că nu mi-e mie
Să mă pun cu inși o mie
Că mi-s șarpe de cîmpie
Și haiduc de meserie".

Oameni buni, că mult mă doare
Haiduc bun să văd în fiare
Dus la beciul cu capace
Mîndra paște, murgul tace.

„Mîndro dacă va să mor
La mormînt, lîngă izvor
Tu să-mi cînți încetișor
Și de moarte și de dor“.

SUMAR

INSEMNELE

Fiind, 7
Rememorare, 8
Accepţiunea miraculosului, 9
Modul platonic, 10
Geneza, 11
Arta de a evoca, 13
Modul barbian, 14
Elementele, 15
Conceptele, 17
Poetica, 20
Ard orele !, 21
Un epitaf, 22
Magister ludi, 24
Modul dialectic, 26

SONETELE

I [*Cu primăvara, Doamnă...*], 29
II [*Iubito, cîte nu-şi găsiră rost...*], 30

III [*Iubirea noastră a rămas....*], 31
IV [*Liber mă simt...*], 32
V [*Te voi purta în suflet...*], 33
VI [*A mai cînta miracolul...*], 34

SENTIMENTELE

Doina, 37
Adame !, 39
Întoarcere, 41
Lacul, 44
Balada modernă, 45

BALADELE

Balada Iancului, 49
Balada Vladului, 53
Balada lui Ştefan cel Mare, 57
Cîntec, 61
Haiducească, 65

LECTOR : ELIS BUȘNEAG
TEHNOREDACTOR : AUREL BUCUR

APĂRUT 1979. BUN DE TIPAR 12.XII.1978.
TIRAJ 680 EX. BROȘATE. COLI TIPAR 4,50.

TIPARUL EXECUTAT SUB COMANDA NR. 2425
LA ÎNTREPRINDEREA POLIGRAFICĂ „13 DECEMBRIE 1918"
STR. GRIGORE ALEXANDRESCU NR. 89—97
BUCUREȘTI, REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Lei 4,50